

แบบให้ความรู้ผู้ป่วย

เรื่อง การผ่าตัดโพรงจมูกและไซนัสด้วยกล้องเอ็นโดสโคป (Endoscopic Sinus Surgery: ESS)

1. ผู้ป่วยจะได้รับการผ่าตัดโพรงจมูกและไซนัสด้วยกล้องเอ็นโดสโคป การผ่าตัดวิธีนี้จะช่วยให้เห็นภาพได้ชัดเจน โดยเฉพาะในบริเวณที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ทำให้การประเมินพยาธิสภาพและการผ่าตัดเป็นไปได้อย่างถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น
2. การผ่าตัดวิธีนี้เป็น การผ่าตัดผ่านรูจมูก จึงไม่มีแผลผ่าตัดที่ผิวหนัง แต่หากแพทย์ต้องดัดแปลงการผ่าตัดเพื่อผู้ป่วยเฉพาะราย อาจมีแผลผ่าตัดที่ผิวหนังร่วมด้วย ซึ่งแพทย์จะแจ้งให้ผู้ป่วยทราบเป็นรายๆ

การดมยาสลบ มีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น เสี่ยงแหบจากสายเสียงบวม ปอดอักเสบจากการสูดสำลัก แต่ภาวะแทรกซ้อนเหล่านี้พบได้น้อยมาก

หลังผ่าตัด

1. ผู้ป่วยจะมีวิสัยทัศน์เลือนในช่องจมูก อาจทำให้ผู้ป่วยต้องหายใจทางปาก ทำให้มีอาการเจ็บคอ คอแห้งได้ ควรจิบหรือดื่มน้ำบ่อยๆ และกลั้วคอ ทำความสะอาดบ่อยๆ และแปรงฟันทุกครั้งหลังรับประทานอาหาร
2. ผู้ป่วยอาจจะมิใช่ รู้สึกคล้ายมีสิ่งแปลกปลอมอยู่ในจมูก หรือมีเสียงเปลี่ยนได้ อาการมักจะหายไปภายใน 1 สัปดาห์
3. หลังการผ่าตัด 24-48 ชั่วโมงแรก เยื่อบุจมูกอาจบวมขึ้น ทำให้มีอาการคัดจมูกมากขึ้นได้ ดังนั้นจึงควรนอนศีรษะสูง
4. แพทย์จะให้ผู้ป่วยหยุดพักที่บ้านประมาณ 1 สัปดาห์ ผู้ป่วยสามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติ แต่ควรหลีกเลี่ยงการสูดน้ำแรงๆ การแคะจมูก การกระทบกระเทือนบริเวณจมูก การไอแรงๆ การออกแรงมาก การเล่นกีฬาที่หักโหม หรือยกของหนัก หลังผ่าตัด ภายใน 24-48 ชั่วโมงแรก ถ้ามีเลือดออกควรนอนพัก ยกศีรษะสูง หยอดหรือพ่นยาในจมูกเพื่อห้ามเลือดที่แพทย์สั่งไว้ให้ น้ำน้ำแข็ง มาประคบบริเวณหน้าผากเพื่อให้เลือดหยุด
5. ประมาณ 2-3 วัน หลังจากแพทย์เอาวิสัยทัศน์เลือนออกจากโพรงจมูกแล้ว และไม่มีเลือดออกที่ผิดปกติ ผู้ป่วยควรล้างทำความสะอาดโพรงจมูกและแผลผ่าตัดด้วยน้ำเกลืออย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เพื่อป้องกันการเกิดสะเก็ดแผล
6. หลังกลับบ้านแล้ว แพทย์จะนัดผู้ป่วยมาทำความสะอาดในโพรงจมูกที่โรงพยาบาลสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และห่างออกเป็นระยะ จนกว่าแผลจะหายดี การดูแลหลังผ่าตัดนี้ เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งสำหรับความสำเร็จในการรักษาโดยวิธีผ่าตัดนี้ โดยปกติ หลังผ่าตัดประมาณ 4 สัปดาห์ แผลในโพรงจมูกและไซนัสจะหายเป็นปกติ อาการคัดจมูก คัน จาม น้ำมูกไหล เสมหะลงคอจะดีขึ้นหลังการทำผ่าตัด ประมาณ 2-4 สัปดาห์

ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากการผ่าตัด

1. มีเลือดออกในหรือรอบดวงตา มักจะหายไปเองภายใน 1-2 เดือน แต่หากเลือดออกมากอาจทำให้การมองเห็นลดลง
2. ท่อน้ำตาอุดตัน เนื่องจากท่อน้ำตาซึ่งช่วยระบายน้ำตาเข้าสู่โพรงจมูกอยู่ใกล้กับบริเวณที่ทำผ่าตัด จึงอาจเกิดการกระทบกระเทือน หรือบาดเจ็บจนมีการอุดตันได้ ทำให้น้ำตาไหลทันทีจากตาอยู่ตลอดเวลา
3. ภาวะน้ำในสมองรั่วเข้ามาในโพรงจมูก เกิดจากการกระทบกระเทือน หรือบาดเจ็บต่อเพดานจมูก ซึ่งเป็นพื้นของช่องกะโหลกศีรษะส่วนหน้า หากเกิดรอยรั่วจะทำให้ น้ำในสมองรั่วลงมาในโพรงจมูก

อย่างไรก็ตามภาวะแทรกซ้อนเหล่านี้ มีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยมาก โดยขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ประสบการณ์และความชำนาญของแพทย์, ความรุนแรงของโรค, ความผิดปกติของโครงสร้างในจมูกของผู้ป่วยเอง